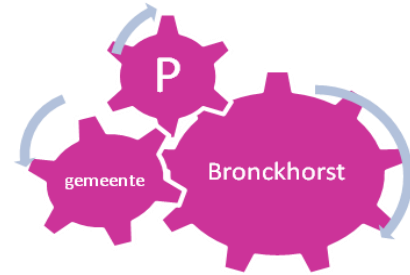

gemeente Bronckhorst

PARTICIPATIERAAD

Advies

Aan: College van B&W
Van: Participatieraad
Datum: 5 december 2022
Onderwerp: nota lokaal gezondheidsbeleid

Geacht College,

U heeft ons het verzoek gedaan om een advies uit te brengen over de nota lokaal gezondheidsbeleid.

De Participatieraad heeft waardering voor de opzet van de nota en het overzicht van de brede thematiek die aan de orde komt. Uit het schema blijkt dat deze nota onderdeel is van vijf beleidsnota's als uitwerking/opvolging van het grotere beleidskader 'Gewoon Meedoen!'. Tevens zullen van alle beleidsnota's uitvoeringsplannen opgesteld worden. De Participatieraad verwacht dat ze zowel bij de verschillende beleidsnota's als bij de uitvoeringsprogramma's om advies wordt gevraagd.

Onze belangrijkste zorg is dat het welzijnsbeleid in Bronckhorst grotendeels berust op de inzet van vrijwilligers. Dat blijkt uit "dat de gemeentelijke uitgaven 50% lager zijn dan het landelijk gemiddelde en 22% lager dan in referentiegemeenten" (blz. 11) en dat "de gemeente wil inzetten op versterken en faciliteren en op professionalisering van de welzijnsorganisaties met begeleiding, tijd, aandacht en geld" (blz. 12).

We adviseren het college om in de Nota Vrijwilligersbeleid nadrukkelijk aandacht te hebben voor de aanbodkant van vrijwilligers en de professionele ondersteuning van vrijwilligers en organisaties.

Er wordt, naast de inzet van vrijwilligers, uitgegaan van inwoners die klaar staat om medemensen te helpen met Noaberschap hoog in het vaandel. Er zijn nog buurten waar dit zo is, maar wij zien ook dat het minder vanzelfsprekend is. Dit zal in de uitvoering van de plannen beperkingen geven.

De Participatieraad mist de signalering van deze trend en vraagt aandacht voor de cultuuromslag die daarvoor nodig is.

Bij alle pijlers staat dat er jaarplannen volgen. Nu staan er vooral intenties: "we willen nagaan, we gaan onderzoeken, we bekijken, we gaan uitwerken".

De Participatieraad adviseert het college om in de Uitvoeringsprogramma's concrete acties te benoemen en deze SMART te formuleren. Een heldere inzicht in WAT de gemeente gaat doen, maar ook WIE, WAAR, HOE en WANNEER.

DE PIJLERS

In hoofdstuk 4.1 JEUGD wordt gemeld dat er sprake is van afnemende weerbaarheid/veerkracht, verhoogde kans op psychosociale problemen, veel voorkomende overbelasting en zingeving- en stemmingsproblemen. Daarbij hebben in Bronckhorst 521 jeugdigen een vorm van GGZ-jeugdhulp. We zien dit als een zeer zorgelijke beeld.

De Participatieraad pleit voor meer en gerichtere aandacht aan preventiemaatregelen voor de jeugd. Juist preventie kan de gezondheid en het welzijn vergroten.

De Participatieraad ziet graag een aanvulling met aandacht voor niet-sport gerelateerde preventieve interventies voor de jeugd die zich vooral online of meer creatief/cultureel (dans, muziek, theater e.d.) bezighoudt.

De Participatieraad pleit ervoor om expliciet meer middelen vrij te maken voor manieren om jongeren met vragen en lichte problematiek te ondersteunen. En dit bieden op plaatsen waar jeugdigen en ouders zich regelmatig bevinden (de POH jeugd bij de huisartsenpraktijk, scholen, sportaccommodaties, dorps- en cultuurhuizen, bibliotheek, kinderopvang, etc.).

We missen specifieke aandacht voor jongeren die uitstromen van school naar werk en de doelgroep jong volwassen naar volwassen. De kans op overvraging voor die groep is groot, vooral bij de kwetsbare jongeren. De begeleiding bij de overgang van school naar werk is van essentieel belang om het te doen slagen.

In hoofdstuk 4.2 VITALE INWONERS is er voor de (mentale) vitaliteit van oudere inwoners expliciet aandacht nodig voor het terugdringen van eenzaamheid. Het aanbieden van meer welzijnsactiviteiten helpt om gezonder te blijven en om minder beroep te doen op de zorg.

De Participatieraad adviseert daarom acties in het welzijn te versterken, met de inzet van professionals, gericht op eenzaamheidsbestrijding. Daarin kan samenwerking gezocht worden met andere partijen. Een mooi voorbeeld is BMV (Brede Maatschappelijke Voorziening) in Mariënvelde.

In hoofdstuk 4.3 INCLUSIEF staat op blz. 26 als ontwikkelpunt het opzetten van ontmoetingscentra in de gemeente. Het is nog onduidelijk in hoeverre deze centra ook toegankelijk zullen zijn voor (kwetsbare) jeugd.

De Participatieraad vraagt specifiek aandacht voor concrete acties voor de jeugd in het uitvoeringsprogramma om de ontmoetingscentra ook voor jongeren, die soms geen ander verenigingsleven kennen, te benutten.

De Participatieraad adviseert ook om inwoners meer te betrekken en mee te laten denken bij het opstellen van beleid in deze pijler.

In hoofdstuk 4.4 ZELFREDZAAMHEID vinden wij het positief dat er aandacht is voor fijnmazige bereikbaarheid van onze inwoners, zodat iedereen mee kan blijven doen. Dat is in onze uitgestrekte gemeente wel een uitdaging.

De Participatieraad adviseert om naar best-practices van andere gemeenten te kijken. De gemeente zal 'out of the box' moeten denken om iets op te zetten wat betaalbaar is en blijft.

DE DOELEN

Het doel van het gezondheidsbeleid in hoofdstuk 5 is overgenomen uit het coalitieakkoord. Dit algemene maatschappelijke gewenste doel is nogal breed als beleidsdoel van deze nota en niet meetbaar te maken.

De Participatieraad pleit voor toevoeging van subdoelen per pijler, die de beleidsdoelen concreter en meetbaar maken. Dit kan ook in het uitvoeringsprogramma opgenomen worden.

DE FINANCIËN

Hoofdstuk 6 meldt dat de huidige budgetten krap zijn en er behoefte is aan meer budget. Het overzicht bevat alleen budgetten voor publieke gezondheid. Dit financiële overzicht geeft geen helder inzicht in de beschikbare middelen, uit welke bronnen de middelen komen en welke middelen nodig zijn van de gemeente zelf.

De Participatieraad adviseert om helderheid te verschaffen over welke budgetten waarvoor beschikbaar zijn, waarbij er tevens inzicht komt in de hoogte en inzet van de preventieve budgetten bij welzijn en jeugd.

EVALUATIE

Hoofdstuk 7 beschrijft de methodiek van evalueren en monitoren. Dit lijkt erg tijdsintensief en brengt veel administratie met zich mee. Jaarplannen zijn kort en kan onzekerheid geven voor de medewerking van organisaties en inzet van professionals.

De Participatieraad adviseert het college om een uitvoeringsplan voor vier jaar te maken met de mogelijkheid om tussentijds een bijstelling van het plan te maken. Zo geef het ruimte om tot gedegen uitvoering te komen, met name indien andere organisaties betrokken zijn.

TOT SLOT

De nota bevat nogal wat ambtelijk taalgebruik wat het niet goed leesbaar maakt voor inwoners. Dit gaat om gebruik van afkortingen, die niet toegelicht of omschreven worden (bv. POH/SOH) en om lastig woordgebruik als continueren van preventieve interventies. Voor inwoners zou een korte leesbare samenvatting wenselijk zijn.

Met vriendelijke groet
namens de Participatieraad,

Anneke Voorend
secretaris